

**Παλαιών Πατρών Γερμανός, ένας μάρτυρας και
ομολογητής της πίστewς (Αθ. Π. Χρονόπουλος,
επίτιμος Γενικός Διευθυντής Υπουργείου
Ανάπτυξης και Πρόεδρος Συλλόγου
Καλαβρυτινών Πειραιώς «Η ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ»)**

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Εγκωμιαστικός λόγος εις το ενδέκατο Μνημόσυνο του Παλαιών Πατρών Γερμανού την 30ή Μαΐου του 2017 στην Αγία Λαύρα Καλαβρύτων, εκφωνηθείς υπό του Επιτίμου Γενικού Διευθυντού του Υπουργείου Ανάπτυξης κ. Αθανασίου Π. Χρονοπούλου και Προέδρου του Συλλόγου Καλαβρυτινών Πειραιώς «Η ΑΓΙΑ ΛΑΥΡΑ».

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ηλιουπόλεως κ. Θεόδωρε, σεβαστοί πατέρες, αξιότιμε κύριε Δήμαρχε, εκπρόσωποι πολιτειακών, πολιτικών και τοπικών αρχών, μέλη του συλλόγου μας, εκπρόσωποι λοιπών συλλόγων, αγαπητοί προσκυνητές.

Ο τραγικός άνθρωπος της εποχής μας εναγωνίως αναζητά πρότυπα και

δρομοδείκτες για ορθή πορεία. Μόνο που συχνά λαθεύει στην εκλογή, διότι παραδίδεται σε ό,τι αρνητικό και αποτυχημένο του προσφέρουν οι ελκυστικοί, παραπλανητικοί εκάστοτε παράδεισοι, όπως αυτού του παρόντος. Η αγία μας Ανατολική Εκκλησία μπορεί να δώσει αλάνθαστα πρότυπα και αξίους της εμπιστοσύνης μας χειραγωγούς. Το άγιο ράσο πάντα προφύλασσε και θα προφυλάσσει το ρωμαίικο γένος μας.

Τέτοιες μορφές της Εκκλησίας μας, πρώτου μεγέθους, είναι και ο άγιος Γρηγόριος Ε, αλλά και ο αοίδιμος ιεράρχης των Πατρών, αρχιεπίσκοπος Γερμανός Γ΄, που, όπως ορθά τον μνημόνευσε στο ιερό μνημόσυνο λίγο ενωρίτερα ο Σεβασμιώτατος, μάρτυρας και ομολογητής της πίστεως. Τέτοιες μορφές είναι και άλλως, γνωστές άγνωστες, όπως ο φλογερός αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Παπαφλέσσας.

Δεν λησμονούμε όμως και τους άλλους ιερωμένους ταγούς της Ορθοδοξίας, ως τον Κερνίτσης (νυν Καλαβρύτων) Προκόπιο και λοιπούς. Πόση αγάπη στον Κύριο Ιησού! Πόση αληθινή θυσία για το γένος έδειξαν όλοι αυτοί! Ο Κύριος τους επέλεξε, για να προετοιμάσουν τον αγώνα την κατάλληλη στιγμή και να ελευθερώσουν το γένος μας.

Κάθε ιδαλγός της ελληνικής αναλαμπής, κάθε ερευνητής με καθαρή καρδιά, ακόμη και σήμερα στην καταλυτική εποχή μας, πατώντας στα ιερά χώματα της Μονής

Αγίας Λαύρας, αισθάνεται αλλιώς, κάτι διαφορετικό, κάτι ανάμεικτο, με νοσταλγία, συγκίνηση, φευγαλέα χαρά και λύπη. Γιατί; Μήπως γιατί σε αυτόν τον χώρο στο ιστορικό παρεκκλήσιο της Μονής πλησίον των Καλαβρύτων, στην πρώτη ελεύθερη βουνοκορφή της χώρας μας, συγκεντρώνονται αντιπροσωπευτικά όλες οι σπίθες, όλες οι αρετές, αλλά και τα ελαττώματα, τα λάθη, οι ενέργειες ή οι παραλείψεις του Γένους μας;

Εδώ ακριβώς, όπου πρώτα έγινε η συντριβή των αλλοθρήσκων και ο θρίαμβος των ομοθρήσκων Ορθοδόξων. Οι Οθωμανοί έπνιξαν το υπέρλαμπρο για όλη την οικουμένη, ανοριακό και υπερφυλετικό ρωμαίικο πολιτισμό μας. Διέλυσαν το ένδοξο Βυζάντιο του τελευταίου αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και απαξίωσαν το στολίδι της χριστιανοσύνης και του πολιτισμού, την υπέρλαμπρη Αγία Σοφία!

Προχωρούσαν μάλιστα μεθοδικά για να στραγγαλίσουν τις πνευματικές και θρησκευτικές αξίες των προγόνων μας, δηλαδή την καθαυτή κύρια ουσία της «συγκύπτουσας» και αγωνιζομένης να στηριχθεί στο θησαυρό, αυτών των αξιών, πατρίδος μας. Να εξαφανίσουν για πάντα το ψυχικό μεγαλείο της φυλής μας. Το προνόμιο της δόξης του ουρανού.

Για τον πανέξυπνο λοιπόν και ολόγιομο με αρχοντιά και ιστορία τούτον λαό, η θεία πρόνοια σημάδεψε τους ειδικούς απεσταλμένους της, για να διαφυλάξουν θωρακισμένοι και με παράσημα δόξης, το πολύτιμο μαργαριτάρι της ελευθερίας. Επιβεβαιωμένοι και οι τρεις, με τον τραγικό τους θάνατο, αλλά και την ελευθερία που μας χάρισαν.

Πώς αλήθεια, εκφράζεται; Πώς ενεργεί η αόρατη και ζωντανή παρουσία του θείου, όταν για χάρη του πλάσματος, που ανέκκλητα προίκισε, αγαπά και προστατεύει, αποφασίζει να δράσει; Σαν αύρα γλυκιά καταμεσής του ζόφου. Όλα σε απόλυτη σιγή, όπως λόγου χάριν συνέβη και με την πανανθρώπινη σωτηρία, όταν μία άσημη κόρη η Μαριάμ, μέσα σε ένα στάβλο, γεννούσε το υπέρλογό της τέκνο, το υπέρλαμπρο αστέρι του σύμπαντος, τον Ιησού Χριστό μας.

Το μαρτυρικό γένος μας, χωρίς Ορθοδοξία θα ξεψυχούσε, θα ξεραινόταν, θα εξανεμιζόταν. Το καμίνι του χρόνου θα κατέτρωγε τα πάντα. Έτσι το γένος μας, από λαβωμένος ερωδιός, πήρε δύναμη για το φτερούγισμα του αετού, εδώ στην βουνοκορφή του όρους Βελλιά, όπου πράγματι πετούν οι υπέροχοι και μοναδικοί αετοί των Αροανίων ουρανίων ωραίων ορέων (Χελμού).

Παντού η Άννασα Θεοτόκος, η Πλατυτέρα των Ουρανών. Η μητέρα των χριστιανών, η παρηγοριά των ραγιάδων, στην οποία ορκίσθηκαν οι πρόγονοί μας,

εδώ, την 17η Μαρτίου 1821 και με μπροστάρη το λάβαρό της ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ελευθέρωσε και τα Καλάβρυτα την 21ην Μαρτίου 1821.

Αναφέρεται ότι ο Σύλλογός μας Καλαβρυτινών Πειραιώς «Η Αγία Λαύρα», μέσα στην πρωτοφανή ελληνορθόδοξη πολυδιάστατη δράση και προσφορά του, κατασκεύασε και προσέφερε στη Ιερά Μονή, που παρευρισκόμαστε, τον ανδριάντα του Εθνεγέρτου Αρχιεπισκόπου Πατρών Γερμανού την 25η Μαρτίου 2006, (αφού προηγουμένως το 2003 είχε τοποθετήσει όμοιο ανδριάντα του στο Πασαλιμάνι του Πειραιά), ο οποίος κοσμεί το προαύλιο της Μονής. Έτσι καλύψαμε το εθνικό και θρησκευτικό κενό, που υπήρχε από το 1830 και ήταν αδικαιολόγητο για την Πολιτεία και την Εκκλησία. Σήμερα χιλιάδες προσκυνητές της Μονής, μεταξύ των οποίων πλείστοι μαθηταί, φωτογραφίζονται μαζί του, εδώ και στον Πειραιά, και εμπεδώνουν με βιώματα ζωντανά την ιστορία.

Την 26ην Σεπτεμβρίου 2016 προσφέραμε εδώ, στην Ιερά Μονή Λαύρας Καλαβρύτων, περίτεχνη ιερή εικόνα του Εθνομάρτυρος Αγίου Γρηγορίου του Ε΄. Η εικόνα αφιερώθηκε σύμφωνα με την εγχάρακτη επιγραφή της, στην μνήμην των μακαριστών αξιοφόρων ιερέως Νικολάου και της πρεσβυτέρας του Ανθής Πέττα, που νιώθουμε ότι και τώρα είναι νοητά μαζί μας. Η εικόνα κατασκευάσθηκε με δαπάνες των οικείων του ευλογημένου οσιομαρτυρικού ζεύγους (έχω την έμφυτη ευλάβεια να τους αποκαλώ οσιομάρτυρες), φέρει ένθετο εγκόλπιο, που περικλείει ως ευλογία λείψανο του αγίου Γρηγορίου, του μαρτυρικού Οικουμενικού Πατριάρχου. Η εικόνα παραδόθηκε από εμάς στα τίμια χέρια του Καθηγουμένου της Ιεράς Μονής, πανοσιολογιωτάτου αρχιμανδρίτου Ευσεβίου Σπανού, παρουσία της οσιοτάτης συνοδείας του. Τοποθετήθηκε από τους πατέρες της Μονής, στο κειμηλιαρχείο της, πλησίον των ιερών σιγιλίων, του Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε΄, εκεί, όπου υπάρχει και το σύμβολο της φυλής μας, το ιερό λάβαρο του 1821. Το πρώτο πιστό αντίγραφο του λαβάρου έχει ο Σύλλογος Καλαβρυτινών Πειραιώς από το 2011.

Τοποθετήσαμε αυτό τον πνευματικό θησαυρό και νοητά ταξιδέψαμε στο κέντρο της Ορθοδοξίας, στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, στο μαρτυρικό Φανάρι, όπου εδώ και 196 χρόνια είναι σφραγισμένη η κεντρική πύλη του, σε ένδειξη του θρήνου για τον απαγχονισμό του Εθνομάρτυρα αγίου Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε΄. Στιχώντας στο κήρυγμα του μακαριστού ιερέως Νικολάου Πέττα που διαλαλούσε ότι: «αναπολούμε την πόλη των πόλεων, τη Κωνσταντινούπολη, η οποία παραμένει πρωτεύουσα της καρδιάς μας. Αυτή τη μορφή ατενίζουμε στην σεπτή μορφή του εσταυρωμένου γενάρχη μας, του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου». Αυτές τις ιερές πεποιθήσεις το ιερατικό ζεύγος Πέττα μεταλαμπάδευε όχι μόνον στα πολλά κατά σάρκα τέκνα τους, αλλά και σε όσους συναναστρέφονταν, όσο

ζούσαν. Εμείς, ως Σύλλογος, είμαστε ευτυχείς, διότι από το 2015 στους κόλπους μας συμπεριλαμβάνεται και ο υιός τους, αρχιμανδρίτης διδάκτορας Νεκτάριος Πέττας και μάλιστα στο αξίωμα του Αντιπροέδρου.

Ο Γρηγόριος Ε΄, ο φλογερός αυτός κήρυκας ιεράρχης, ακολούθησε τον δρόμο του μαρτυρίου του μεγάλου αρχιερέα Χριστού, σάρκωσε ολόκληρο το υπόδουλο γένος. Επωμίσθηκε τον Σταυρό του και ανέβηκε τον Γολγοθά του. Δέχθηκε ραπίσματα, χλευασμούς, εμπυσμούς και τέλος τον θάνατον με απαγχονισμό από Οθωμανούς και Ιουδαίους, στην Πύλη του Πατριαρχείου, την 10ην Απριλίου 1821, ανήμερα το Πάσχα. Επίσης κρεμάσθηκαν άλλοι 6 Αρχιερείς και πλήθος άλλων ιερωμένων. Θάνατος Πατριάρχου, Ανάσταση γένους! Χθες πένθιμη επέτειος της άλωσης της πόλεως. Σήμερα (δηλαδή η επομένη) μία καινούργια ανατολή πλημμύρισε τις ψυχές των πανελλήνων για την ελευθερία μας.

Σημειώνεται ότι είκοσι ημέρες μετά την έκρηξη της επανάστασεως, ακριβώς στο σημείο αυτό εδώ και, αφού λίγες ημέρες πριν τον απαγχονισμό του, είχε πείσει τον θρησκευτικό ηγέτη των Τούρκων, τον Σεϊχούλισλαμη, Χατζή Χαλήλ Εφένδη, να μην συνυπογράψει το διάταγμα του Σουλτάνου Μαχμούτ Β΄, που διέτασσε ρητώς την γενική σφαγή όλων των ορθοδόξων Ρωμιών, στο σύνολον της οθωμανικής αυτοκρατορίας και υπό τα αδιάφορα βλέμματα, του τότε πολιτισμένου δυτικού κόσμου! Και τον Χαλίλ οι Τούρκοι του Σουλτάνου, τον καθήρεσαν και τον έπνιξαν άμεσα στην Προποντίδα. Άμεσα είναι και αυτός από τους πρώτους μάρτυρας της Ελληνικής Επανάστασεως. Αξιοσημείωτο είναι να αναφερθεί ότι ο οσιομάρτυρας π. Νικόλοας Πέττας διαλαλούσε ότι: «Οι πατεράδες μας επέλεξαν να ζεύξουν την επέτειο της Εθνικής παλιγγενεσίας, που συνετελέσθη το 1821 στην Μονή της Αγίας Λαύρας Καλαβρύτων, με την εορτή του ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Με αυτόν τον πνευματικό συνδυασμό, ταύτισαν την συλλογική συνείδηση, την απαρχή της σωτηρίας και ανάστασης του υπόδουλου γένους, με την απαρχή της σωτηρίας και ανάστασης του πεπτωκότος ανθρώπου». Σημειώνουμε ότι στο έγγραφο της καταδίκης του Πατριάρχου (Τουρκιστί «γιαφτάς»), αναφέρεται μεταξύ των άλλων ότι: «αλλά ο άπιστος Πατριάρχης των Ελλήνων... εξ αιτίας της διαφθοράς της καρδιάς του, όχι μόνον δεν ειδοποίησε, ουδ' επαίδευσε τους απατηθέντας, αλλά καθόλα τα φαινόμενα ήτο και αυτός, ως αρχηγός, μυστικός συμμετοχος της Επανάστασεως..., αντί να δαμάσει τους αποστάτας και δώσει πρώτος το παράδειγμά της, εις τα καθήκοντα επιστροφής των, ο άπιστος ούτος, έγινε προταίτιος, όλων των αναφυσίων ταραχών. Είμεθα πληροφορημένοι ότι εγεννήθη εν Πελοποννήσω και ότι είναι συνένοχος όλων των αταξιών, όσαι οι αποπλανηθέντες ραγιάδες έπραξαν κατά την επαρχίαν Καλαβρύτων. Επειδή πανταχόθεν εβεβαιώθημεν περί της προδοσίας του, όχι μόνο, εις βλάβην της Υψηλής πύλης, αλλά και εις όλεθρον αυτού του έθνους του, ανάγκη ήτο να λείψει

ο άνθρωπος ούτος, από του προσώπου της γης και δια τούτο εκρεμάσθη προς σωφρονισμόν των άλλων». Το κακοποιημένο πτώμα του πετάχθηκε στον Κεράτιο κόλπο. Ανευρέθη από ελληνικό πλοίο με Κεφαλλονίτη καπετάνιο. Μετεφέρθη και εκηδεύθη με τιμές στην Οδησσό. Το 1871 τα λείψανα του αγίου μεταφέρθηκαν με λάρνακα στην Μητρόπολη Αθηνών. Σημειώνουμε ότι στον Πατριάρχη εδόθη ευκαιρία και του προτάθη να διαφύγει, για να γλυτώσει τον θάνατο, αυτός όμως θυσίασε τον εαυτόν του για χάρη της σωτηρίας του γένους. Είπε δε μεταξύ των άλλων: «Τι θα λέει ο κόσμος, όταν περιφερόμενος ανά τας οδούς των Αθηνών, της Θεσσαλονίκης, της Αγκώνος κλπ. «Ιδού ο σφαγεύς του Ένθους!». Άρα οι Τούρκοι αναγνωρίζουν ότι ο Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ήτο αρχηγός της Επανάστασεως, που έλαβε χώρα εδώ στο Μοριά, και δη στα Καλάβρυτα, ότι επρόδωσε την Υψηλή Πύλη και ότι με αυτή του την ενέργεια επιφέρει όλεθρο στο Ελληνικό Έθνος (δηλαδή την γενική σφαγή).

(συνεχίζεται)